

Organisatoriske og økonomiske konsekvenser ved etableringen af Steno Diabetes Center Aarhus

Dato 01-08-2017

1-31-72-202-15

Etableringen af Steno Diabetes Center Aarhus vil medføre en række større ændringer i organiseringen af diabetesbehandlingen. Samtidig følger der med etableringen af centret en række økonomiske konsekvenser for regionen. I dette notat opsummeres de væsentligste organisatoriske og økonomiske ændringer, som indgår som en del af drejebogen og aftalegrundlaget for Steno Diabetes Center Aarhus.

Side 1

Organisatoriske ændringer

Med etableringen af Steno Diabetes Center Aarhus følger der en række større organisatoriske ændringer af diabetesområdet i Region Midtjylland, både i behandlingsstrukturen, i organiseringen af samarbejdet på tværs af hospitaler og på tværs af sektorer og i organisering og ledelse internt ved Aarhus Universitetshospital.

Disse organisatoriske ændringer er beskrevet i detaljer i kapitel 2, 7 og 8 i drejebogen. Nedenfor følger en overordnet beskrivelse af ændringerne.

Ændringer i behandlingsstrukturen

Det følger af etableringen af Steno Diabetes Center Aarhus, at regionens behandlingsstruktur inden for diabetesområdet ændres. Steno Diabetes Center Aarhus skal således fremover varetage den almindelige diabetesbehandling af patienter fra Aarhus Universitetshospitals optageområde samt af patienter fra hele regionen, som tilbydes henvisning til en række nye specialklinikker ved centret.

Med den ændrede behandlingsstruktur vil regionshospitalerne, som i dag, således fortsat varetage almindelig hovedfunktionsbehandling af alle diabetestyper inden for alle aldersgrupper.

Der etableres ved Steno Diabetes Center Aarhus seks nye specialklinikker. Specialklinikkerne er kliniske enheder, som tilbyder supplerende behandlingstilbud målrettet bestemte patientgrupper eller inden for specifikke behandlingstyper. Specialklinikkerne skal

udvikle og afprøve ny behandling og skal samtidig fungere som kompetencecenter for personale fra hele regionen inden for den pågældende behandlingstype.

Der etableres følgende seks specialklinikker:

- Behandling af børn med diabetes
- Behandling af unge med diabetes
- Ny behandling af voksne med type 1-diabetes
- Ny teknologisk diabetesbehandling
- Telemedicinsk diabetesbehandling
- Diabetiske senkomplikationer

Patienter fra regionshospitalerne tilbydes henvisning til specialklinikkerne ved Steno Diabetes Center Aarhus, enten ud fra konkrete kliniske henvisningskriterier eller ud fra mere vejledende retningslinjer, som overlader et skøn til den enkelte behandler i dialogen med patienten. Derudover indgår det som en del af drejebogen og bevillingsaftalen, at regionshospitalerne fremover aktivt skal promovere muligheden for behandling ved Steno Diabetes Center Aarhus. I den forbindelse forventes en del patienter at flytte deres behandling til Steno Diabetes Center Aarhus via det frie sygehusvalg.

Det estimeres, at sammenlagt ca. 2.200 patienter vil overgå fra behandling ved regionshospitalerne til Steno Diabetes Center Aarhus, når centret er etableret og i fuld drift (jf. drejebogens bilag 3). I 2022 forventes der at være ca. 10.000 diabetespatienter bosat inden for regionshospitalernes optageområder. Ændringerne i behandlingsstrukturerne svarer dermed til, at ca. 20 % af regionshospitalernes patienter overgår til behandling ved Steno Diabetes Center Aarhus.

Ændringer i samarbejdet på tværs af regionen

For at styrke den samlede diabetesindsats i regionen etableres et formaliseret samarbejde mellem de diabetesfaglige miljøer ved regionens hospitaler. Samarbejdet udmøntes i to nye samarbejdsmodeller:

- *Steno Partners* består af samarbejdsaftaler mellem Steno Diabetes Center Aarhus og de enkelte regionshospitaler. Det konkrete indhold af aftalerne fastlægges i dialog mellem Steno Diabetes Center Aarhus og det enkelte regionshospital og beskriver således de projekter, som det enkelte regionshospital og Steno Diabetes Center Aarhus ønsker at samarbejde omkring. Det kan eksempelvis være konkrete forskningsprojekter eller udviklingsprojekter omkring ny supplerende behandling. Som en del af Steno Partner-aftalerne tildeles det enkelte regionshospital en bevilling på 1,25 mio. kr. årligt til at understøtte samarbejdet.
- *Diabetesnetværk Midtjylland* er et bredt netværk mellem alle fagfolk, som beskæftiger sig med diabetes ved regionens hospitaler. For at understøtte samarbejdet om diabetesindsatsen på tværs af sektorerne inviteres kommuner og almen praksis ligeledes til at deltage i netværket. Netværket vil bestå af en række interessegrupper, hvor relevante fagfolk fra hospitaler, kommuner og almen praksis udveksler viden, giver input til kvalitets- og udviklingsarbejdet og samarbejder om implementering af nye tiltag.

De to samarbejdsmodeller supplerer hinanden, således at man både opnår et tæt integreret samarbejde mellem Steno Diabetes Center Aarhus og det enkelte regionshospital og et bredt samarbejde, som går på tværs af alle hospitaler og sektorer.

Ændringer i organisering af diabetesbehandling på Aarhus Universitetshospital

Med etableringen af Steno Diabetes Center Aarhus ændres den gældende organisering af diabetesbehandling internt ved Aarhus Universitetshospital.

Steno Diabetes Center Aarhus etableres som et selvstændigt center, med egen ledelse og eget budget. Der etableres en delt ledelsesmodel, hvor centrets ledelse dels refererer til en bestyrelse, dels, i en række forhold, til Aarhus Universitetshospitals ledelse:

- Bestyrelsen for Steno Diabetes Center Aarhus har det strategiske ansvar for centret. Steno Diabetes Center Aarhus' bestyrelse refererer til Region Midtjyllands koncerndirektion og i sidste ende til Region Midtjyllands regionsråd. Formanden for Steno Diabetes Center Aarhus' bestyrelse er koncerndirektør i Region Midtjylland. Novo Nordisk Fonden udpeger ét ud af de fem medlemmer i bestyrelsen.
- Centerledelsen ved Steno Diabetes Center Aarhus refererer til hospitalsledelsen ved Aarhus Universitetshospital i udarbejdelsen af budgettet for standardbehandlingen ved centret. Det vil sige, at budgettet for standardbehandlingen udarbejdes inden for de budgetprincipper og økonomiske rammer, der er gældende ved Aarhus Universitetshospital. Derudover kan hospitalsledelsen agere efter eget skøn i relation til centret, såfremt der opstår situationer, som kræver umiddelbar ledelsesmæssig handling.

Den diabetesbehandling, som i dag finder sted ved Medicinsk Endokrinologisk Afdeling og Afdelingen for Børn og Unge ved Aarhus Universitetshospital, vil fremover foregå ved Steno Diabetes Center Aarhus. Hermed opdeles behandlingen inden for henholdsvis det endokrinologiske og de pædiatriske speciale på flere enheder. Det er i den sammenhæng afgørende, at der bliver etableret et tæt samarbejde mellem Steno Diabetes Center Aarhus og de to afdelinger.

Økonomiske konsekvenser

Etableringen af Steno Diabetes Center Aarhus vil have økonomiske konsekvenser for Region Midtjylland. Dels skal Region Midtjylland bidrage direkte til finansieringen af driften af centret, dels vil en række af de tiltag, som igangsættes ved centret, på sigt kunne medføre en stigning i det samlede udgiftsniveau til diabetesbehandling i regionen.

Direkte økonomiske konsekvenser

Det følger af de overordnede principper for fordelingen af finansieringsansvaret, at Region Midtjylland, som hidtil, finansierer standardbehandlingen af diabetespatienter samt drifts- og vedligeholdelsesomkostninger i forbindelse med Steno Diabetes Center Aarhus (jf. kapitel 9 i drejebogen).

Steno Diabetes Center Aarhus integreres i driften ved Aarhus Universitetshospital, og centret vil således benytte sig af driftsfunktionerne ved hospitalet. Det gælder funktioner såsom forsyning (el, varme, vand mv.), rengøring, it og varelogistik. Det gælder også brug af centrale administrative funktioner ved hospitalet, såsom HR-betjening, økonomihåndtering og juridisk bistand. Desuden skal Aarhus Universitetshospital finansiere vedligehold af bygningen såvel som af medicoteknisk apparatur og andet teknisk udstyr ved centret.

Udover udgifter til drift og vedligehold skal regionen finansiere grundarealet til bygningen og klargøring af grunden ved Forum. Endelig skal regionen finansiere etableringen af parkeringspladser i umiddelbar nærhed af centret.

Afledte økonomiske konsekvenser

Etableringen af Steno Diabetes Center Aarhus forventes på kort sigt ikke at have betydning for udgiftsniveauet til standardbehandling af diabetes. På længere sigt kan der imidlertid ske en opdrift i udgifterne til området som følge af udvikling af nye behandlingsmetoder og behandlingsformer.

De supplerende behandlingstilbud, som etableres ved Steno Diabetes Center Aarhus har til formål at udvikle og afprøve nye behandlingsmetoder, -teknologier mv. Tilbuddene evalueres løbende og kan således overgå til at være standardbehandling, hvis de viser sig effektfulde. Dette kan enten ske ved en lokal beslutning, ved at aktiviteten bliver indføjjet i de gældende nationale retningslinjer, eller ved at det kommer til at indgå i de nationale forløbsprogrammer.

Hvis det besluttet, at ny behandling skal overgå til at være standardbehandling, betyder det, at den pågældende behandlingsmetode, -teknologi mv. vil blive implementeret i den almindelige diabetesbehandling ved alle hospitaler i regionen. Indførelsen af ny behandling kan medføre en stigning i de samlede udgifter til diabetesbehandling. Der kan dog også være nye behandlingsmetoder, teknologier eller måder at organisere behandlingen på, som er mere effektive end de eksisterende tilbud, og som dermed har den modsatte effekt.

Steno Diabetes Center Aarhus vil endvidere udvikle og tilbyde en række nye videreuddannelses- og kompetenceudviklingstilbud til personale fra hele regionen. Ligeledes kan diabetesfagligt personale fra hele regionen blive inviteret til at deltage i det nye Diabetesnetværk Midtjylland. Frikøb af personale i forbindelse med uddannelsesaktiviteter ved centret eller samarbejdsaktiviteter i regi af Diabetesnetværk Midtjylland finansieres som udgangspunkt af de enkelte hospitaler.